School Ondersteunings Profiel (SOP)

Praktijk school De Atlant

2021-2022

Amsterdam 16-5-2021

Inhoud

1 Inleiding. 2
1.1 Wat is het Schoolondersteuningsprofiel 2
1.2 Wat is het Overzicht van de Ondersteuning 3

2 Ondersteuning in de regio en rol Samenwerkingsverband 4
2.1 Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs van Amsterdam-Diemen: De leerling staat op één. 4
2.2 Ondersteuning vanuit het SWV m.b.t. Praktijk College de Atlant 4

3 Visie op zorg en begeleiding 5
3.1 De school en het pedagogisch klimaat 5
3.2 Driehoek Leerling-Ouder-School 5
3.3 Toelaatbaarheidsverklaring: TLV 6
3.4 Praktijkschool leerling elke leerling een Individueel ontwikkelingsplan. 6
3.5 Iedere leerling volgt zijn eigen leerroute. 6
3.6 Iedere Leerling is anders. 6

4 Ondersteuning op de Atlant 7
4.1 Basis ondersteuning op de Atlant oftewel de 1e lijn 7
4.2 Extra ondersteuningsmogelijkheden en functies oftewel de 2e lijn 10
4.3 Organisatie van de ondersteuning 12

5 Veiligheid in en om de school 14

6 Procesevaluatie richting nieuwe SOP 16

7 Bijlages:
Bijlage 1: Ondersteuning uitgelegd aan de hand van het stoplicht
Bijlage 2: Positie Mentor hart voor de Leerling
Bijlage 3: Positie ZC vanuit SWV: Zc hart van de School.
Bijlage 4: Ambities en veranderingen m.b.t. ondersteuning.
Bijlage 5: Aanmelden Intern Extern ZAT
Bijlage 6: Proces evaluatie Tijdspad en Acties.
Bijlage 7: Veel gebruikte afkortingen.
Bijlage 8: Pedagogische en praktische Tips uit Lessen in Ord
Bijlage 9: LVB en cognitief functioneren Tips (Zie handreiking Balans in Beeld)

I Inleiding

1.1 Wat is een School ondersteuningsprofiel oftewel SOP?

Het School Ondersteunings Profiel van de school is een beschrijving van de zorgstructuur van de school.
Het geeft het ondersteuningsaanbod van de school weer, oftewel "een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die ondersteuning behoeven.
De Atlant is een praktijk school. Iedere leerling in het praktijkonderwijs heeft zijn/haar eigen sterke kanten en mogelijkheden, maar ook grenzen en beperkingen. Opdat de leerlingen die onderwijs volgen in het praktijkonderwijs zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen, is maatwerk noodzakelijk dat wordt uitgewerkt in het individuele ontwikkelingsplan.

Elke school in Amsterdam heeft een school ondersteuningsprofiel. De Atlant valt onder het SWV VO Amsterdam-Diemen. Binnen het Samenwerkingsverband VO van Amsterdam-Diemen wordt op basis van al die ondersteuningsprofielen bekeken of er gezamenlijk een passend aanbod is voor elke leerling.

In 2020 is er besloten tot een vernieuwde versie van het SOP. Het SWV heeft in een kenniskring uitgelegd waarom er gekozen is voor een nieuwe structuur , wat de oude structuur was en wat de eisen zijn waaraan het SOP moet voldoen.

Een aantal conclusies t.a.v. het oude Sop waren: Het is een te groot log boekwerk, heeft veel overlappingen met het schoolplan, maar stond los van schoolplan, het is onduidelijk voor wie het is geschreven.

De vernieuwde versie van het SOP moet praktische, beknopter, deel van het schoolplan zijn en elk jaar geëvalueerd. Het is geen plan, maar een beknopte beschrijving van de zorgstructuur op de school en bestaat uit:
Het verkorte format: Overzicht van de Ondersteuning. Voor ouders en leerling en staat op de schoolwebsite.
Evaluatie van het huidige/oude SOP.
Een geactualiseerde versie van het oude SOP: Meer beknopt en vooral inzichtelijk voor medewerkers van de school.

1.2 Wat is een overzicht van de ondersteuning

Het Overzicht van de Ondersteuning is een verkort overzicht van het ondersteuningsaanbod. Geschreven om ouders en leerlingen een beeld te geven van de ondersteuning die de school biedt. Alle scholen publiceren dit op hun website. Het Samenwerkingsverband faciliteert de scholen hierbij zodat er jaarlijks een up to date overzicht van de ondersteuning van alle scholen in de regio Amsterdam-Diemen is.

2 Ondersteuning in de regio en rol Samenwerkingsverband

2.1 Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs van Amsterdam-Diemen: De leerling staat op één.
Het Samenwerkingsverband VO Amsterdam -Diemen werkt aan goed onderwijs voor alle leerlingen. Hierbij geldt het uitgangspunt: De leerling staat op één.
Schoolbesturen hebben zorgplicht: ze zorgen ervoor dat alle leerlingen die op hun school zitten of zich daar aanmelden een plek krijgen die zo goed mogelijk past bij hun mogelijkheden. Ook leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Het liefst op de eigen school of - als dat echt niet lukt - op een andere school. Het SWV kan daarbij helpend, ondersteunend of leidend zijn.

Vanuit het SWV zijn de prioriteiten voor de komende periode 2019-2023:
1) Focus op preventie op school, in de klas.
2) In stand houden van een samenhangend netwerk van voorzieningen
3) Soepele overstappen binnen het onderwijs
4) Het Samenwerkingsverband: een kennisintensieve netwerkorganisatie

2.2 Ondersteuning vanuit het SWV m.b.t. Praktijk College de Atlant
Veel voorzieningen en ondersteuningsmiddelen komen direct of indirect vanuit het SWV. Voor PRO De Atlant zijn dit onder andere:

- **Overstap van het primair naar het voortgezet onderwijs** Stichting ELK regelt de uitvoering van de overstap van alle leerlingen uit het primair naar het voortgezet onderwijs. Het Samenwerkingsverband zit in het bestuur van Stichting ELK en de medewerkers van de uitvoeringsorganisatie werken op het bureau van het Samenwerkingsverband. Stichting ELK organiseert de Week van de Overstap met voorlichtingsactiviteiten. Daarnaast beheert Stichting ELK de website elkadam.info, waar alle informatie over de overstap te vinden is
- **Toelatingsadviescommissie TAC.**: adviseert over de toelaatbaarheid tot PRO.
- **Specialistische Jeugdhulp Speciaal Onderwijs** (SJSO) Met de investering van de gemeente Amsterdam zijn vaste hulpverleners nu verbonden aan de school. Hulp is hierdoor direct pro actief en laagdrempelig inzetbaar voor alle leerlingen op school.
- **Begeleiders Passend Onderwijs BPO** zijn voor elke school beschikbaar: ter ondersteuning van de docent, de mentor, de zorgcoördinator of het team en soms ook van de leerling. In samenspraak met de school stelt de begeleider passend onderwijs een schoolbegeleidingsplan op, waarin de ondersteuningsvragen van de school worden beantwoord.
- **Zorgcoördinator:** 6x per jaar is er per regio een zorgcoördinator overleg. Hier licht het Samenwerkingsverband het beleid toe, inventariseren we knelpunten, bespreken we casuïstiek en delen we kennis. PRO De Atlant valt in regio Zuid Centrum. Voor het aanwezig zijn van deze bijeenkomsten en het gaan naar 2 kenniskringen krijgt de school een vergoeding vanuit het SWV. Ook krijg elke school 1 dagdeel per week vergoed voor de functie ZC.
- **Kenniskringen** Voor zorgcoördinatoren en andere betrokkenen. De kenniskringen zijn gericht op het versterken van de basisondersteuning en worden gegeven door experts uit het Samenwerkingsverbandnetwerk.
- **Onderwijsadviseurs:** De Atlant heeft een vaste onderwijsadviseur. Zij geven hulp en advies. Er is met regelmaat contact tussen onderwijsadviseur en ZC.
- **Maatwerk voor scholen** Maatwerk voor scholen heeft als doel om leerlingen binnen het regulier voortgezet onderwijs te houden, schoolwisselingen te voorkomen en leerlingen vanuit het voortgezet speciaal onderwijs deels of volledig te plaatsen in het voortgezet onderwijs. Dit schooljaar 2020-2021 heeft De Atlant 3 leerlingen vanuit het VSO aangenomen. Zij zijn alle 3 geplaatst in de onderbouw. Het SWV wil dit proces School-ouders-kind graag volgen. Dit is op vrijwillige basis. De Atlant werkt hier aan mee
- **Arbeidstoeleiding oftewel PrO/ROC-opleidingen.** Dit zijn in feite aangepaste entreeopleidingen voor de Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL). De Atlant koopt voor bepaalde leerlingen deze opleidingen in bij het ROCvA, RocTop en AOC Wellant.

3 Visie op Zorg en Begeleiding

3.1 De school en het pedagogisch klimaat

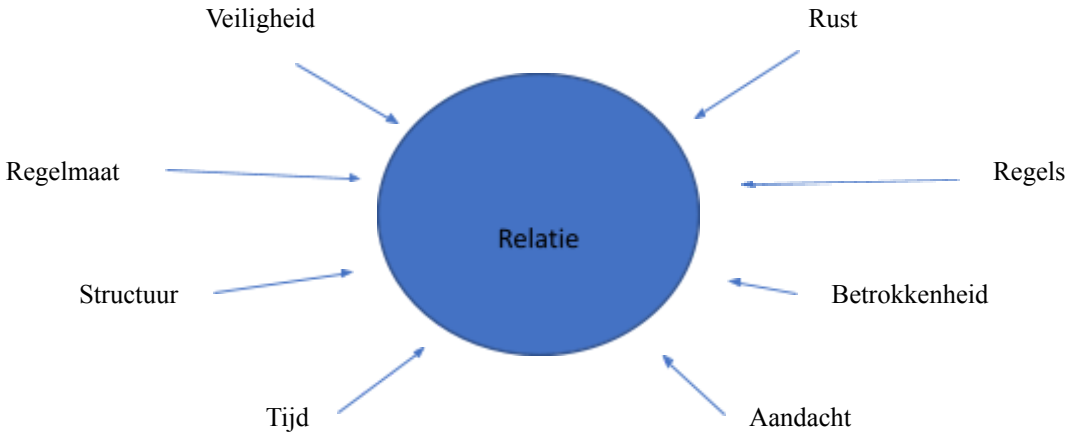
Wij bereiden leerlingen, in samenwerking met alle betrokkenen, voor op een toekomst waarin veiligheid, individuele mogelijkheden en verantwoordelijkheid centraal staan.
Voor elke leerling geldt dat we samen met de leerling en ouders op pad gaan naar een volwaardige en zelfstandige toekomst .

De kracht van de Atlant is de kleinschaligheid van de school. Elke leerling wordt gezien en wij zijn steeds op zoek naar de individuele mogelijkheden van het kind.

Het leren door doen staat centraal en er is een groot aanbod van verschillende praktijkvakken.

Wij willen dat leerlingen met plezier naar school komen en hun talenten kunnen ontwikkelen. Elke leerling maakt zijn eigen ontwikkeling en de daarbij op maat gemaakte leerroute door. De leerling wordt aangemoedigd en gestimuleerd in het zelf ontdekken waar zijn sterke kanten liggen.

Om de leerling goed te begeleiden heeft de school een sterk pedagogisch klimaat waarbij de kernwoorden Veiligheid, Rust, Regelmaat, Structuur, Betrokkenheid en Tijd zijn. Dit alles met als doel het opbouwen van een goede Relatie.

De groepen zijn klein, 16 leerlingen bij de algemene vakken en 8 leerlingen bij de praktijkvakken. Elke groep heeft 2 mentoren een leerkracht Avo en een Vakdocent.

3.2 Driehoek Leerling-Ouder-School

De basis voor onze werkwijze is de driehoek: School-Ouder-Kind. We werken met korte lijnen. Overleg en contact binnen het team, maar vooral met de leerling en ouders staat centraal.

3.3 Toelaatbaarheidsverklaring: TLV
Om op de Atlant aangenomen te worden heb je een Toelaatbaarheidsverklaring oftewel TLV nodig. De psycholoog van de Atlant vraagt dit aan, maar het Samenwerkingsverband bepaalt of je dit ook werkelijk krijgt.

Je komt in aanmerking als:

- Het IQ tussen de 55 en 80 valt
- Er sprake is van meer dan 3 jaar leerachterstand: op minstens 2 domeinen: Technisch lezen, Begrijpend lezen, Spelling, Rekenen.
- Of als er sprake is van belemmerende sociaal-emotionele problematiek. Bv: sociaal-emotionele instabiliteit, faalangst, gezinsproblematiek, Tos problematiek.

3.4 Praktijkschool leerling elke leerling een Individueel ontwikkelingsplan.
De Atlant is een praktijk school. Iedere leerling in het praktijkonderwijs heeft zijn/haar eigen sterke kanten en mogelijkheden, maar ook grenzen en beperkingen. Opdat de leerlingen die onderwijs volgen in het praktijkonderwijs zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen, is maatwerk noodzakelijk dat wordt uitgewerkt in het individuele ontwikkelingsplan.

3.5 Iedere leerling volgt zijn eigen leerroute.
Structuur: Structureel doorloopt de leerling 2 jaar onderbouw, 2 jaar bovenbouw en 2 jaar stage klas. Daar zijn echter veel individuele aanpassingen op mogelijk.

Vakken aanbod: Het aanbod van de onderbouw is voor het grootste deel voor elke leerling gelijk. In de bovenbouw gaat dit meer naar een individueel aangepast aanbod. In de stage klassen wordt samen met de leerling gezocht naar stages die het best bij de leerling passen.

Uitstroom: Leerlingen verlaten de school met een praktijkschool diploma en worden als vangnet aangemeld bij de gemeente, zodat ze als dat nodig is een jobcoach krijgen.
Leerlingen kunnen uitstromen via 3 profielen:
A: naar Begeleid werk.
B: naar een betaalde reguliere baan bij een bedrijf
C: naar het ROC: BBL werken en leren, of BOL leren.

3.6 Iedere Leerling is anders.
Wat zeggen wij tegen de leerling:
“Leren heeft veel te maken hoe je in je vel zit. Als je goed in je vel zit kun je beter leren en presteren. Iedereen heeft momenten dat het even niet lekker gaat. De mentoren zijn er dan voor je om je te helpen op zo’n moment. Als er meer nodig is zijn er op school heel veel andere mensen die met je mee kunnen denken. De mentoren overleggen dan met de zorg coördinator met jou en meestal je ouders over wat en wie je zou kunnen helpen.”

4 Ondersteuning op de Atlant

Scholen hebben zorgplicht: ze moeten ervoor zorgen dat iedere leerling die op hun school zit of zich aanmeldt een zo goed mogelijke onderwijsplek krijgt. Het liefst op de eigen school. De scholen van het Samenwerkingsverband hebben samen afgesproken welke ondersteuning iedere school in elk geval moet bieden. Dit is de Amsterdamse Basisondersteuning.

4.1 Basis ondersteuning op de Atlant oftewel de 1e lijn.

Het Overzicht van de Ondersteuning is een verkort overzicht van dit ondersteuningsaanbod en is ook terug te vinden op de website van de school en op de website Scholen op de kaart.
De basiszorg wordt ook wel 1e lijns zorg genoemd. Het bestaat uit het basis aanbod wat de school iedere leerling biedt. Alle medewerkers van de school hebben daar hun eigen rol in. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de leerling.

Ondersteuning bij Taal en Rekenen	**Hoe werkt de school hieraan ?**
Taal	Er is aandacht voor dit vakgebied door middel van moderne methodes. Er wordt hier zoveel mogelijk aangesloten bij de individuele mogelijkheden en ondersteuningsbehoefte van de leerling. Het aanbod behoort tot de basisondersteuning. Elke leerling werkt op zijn eigen niveau. D.m.v. testen en methode gebonden toetsen wordt de voortgang gemonitord, geëvalueerd en het aanbod bijgesteld. De kracht van ons onderwijs zit echter vooral in het gebruik van de taal in de praktijk: Het lezen van recepten en het kunnen hanteren en begrijpen van vaktaal.
Dyslexie	Dit behoort tot ons basisondersteuning. Indien nodig is er extra ondersteuning mogelijk. Bv meer tijd bij testen en toetsen. Extra uitleg. Wij bieden geen speciale dyslexie training
Rekenen	Er is aandacht voor dit vakgebied door middel van moderne methodes. Er wordt hier zoveel mogelijk aangesloten bij de individuele mogelijkheden en ondersteuningsbehoefte van de leerling. Het aanbod behoort tot de basisondersteuning. Elke leerling werkt op zijn eigen niveau. D.m.v. testen en methode gebonden toetsen wordt de voortgang gemonitord, geëvalueerd en het aanbod bijgesteld. De kracht van ons onderwijs zit echter vooral in het gebruik van het rekenen in de praktijk: Bv: Hoe laat moet ik opstaan om op tijd op school/stage te komen. Ingrediënten wegen in de kookles, meten bij de vak les hout of metaal.
Dyscalculie	Dit behoort tot ons basisondersteuning. Indien nodig is er extra ondersteuning mogelijk.
Leerlingen met Taalachterstand	Leerlingen die op latere leeftijd in Nederland gekomen zijn, kunnen daardoor een taalachterstand hebben. De school is bezig om hier een extra aanbod voor te creëren. Dit zal gaan bestaan uit meer tijd, een aangepast programma wat aansluit bij de behoefte van de leerlingen en een docent die hier in gespecialiseerd is.

Ondersteuning bij motivatie en leren	**Hoe werkt de school hieraan?**
Motivatie en concentratie	De school zoekt samen met de leerling waar de leerling goed in is en daar wordt het aanbod van de school op afgestemd. Leerlingen die nieuw bij ons op school komen zijn vaak gedemotiveerd geraakt op taal en rekengebied. De leerlingen worden nauwgezet gevolgd d.m.v. observatielijsten van vakleerkrachten en mentoren. Zichtbaar op de scorelijsten is dat de meeste leerlingen bij de praktijkvakken beter scoren, meer gemotiveerd en beter geconcentreerd zijn dan bij de theorievakken.
Studievaardigheden : Plannen, Organiseren en Taakgericht werken	Meestal is er sprake van een samenhang met motivatie. Er is hier veel aandacht voor binnen de school. In de Onderbouw is veel ondersteuning en begeleiding, d.m.v. kleine overzichtelijke stapjes, zichtbare planning op het bord en individuele ondersteuning. We proberen mislukken/het niet kunnen voor te zijn.

	In de Bovenbouw wordt meer zelfstandigheid gevraagd en laten we de leerling meer los. De leerling staat steviger in zijn schoenen en kan /mag fouten maken. In de Stageklas wordt initiatief en zelfstandigheid meer uitgebreid en wordt de leerling steeds meer losgelaten bij dit leerproces

Ondersteuning bij sociaal-emotioneel functioneren.	**Hoe werkt de school hieraan?**
Sociale vaardigheden	Goede sociale vaardigheden zijn erg belangrijk voor onze leerlingen. Als je goed in je vel zit, een gezonde basis zelfvertrouwen hebt, voor jezelf op kan komen en je positieve relaties met medeleerlingen en volwassenen kan aangaan, dan zijn dat succesfactoren voor een later zelfstandig leven. Het pedagogisch klimaat van de Atlant is hier mee doordrenkt. In elke les, op de gang, of op het plein en op elk moment kan dit onderwerp zijn voor een opmerking/aanwijzing, een kort individueel gesprek, of een klassengesprek. Als onderliggende methode/leidraad wordt hiervoor Leefstijl gebruikt In de lessen/vakken: interne stage, schoonmaak, verzorging, buurtlunch en diverse stages staan de sociale vaardigheden centraal. Daarnaast zijn er nog lessen/vakken en individuele trainingen die speciaal gericht zijn op sociale vaardigheden. Bv: -Circus Aim: Voor alle nieuwe leerlingen in de onderbouw: Samen maken de leerlingen in 12 weken een echte voorstelling: je kan meer dan je denkt, waarderen van anderen, samenwerken en jezelf presenteren. -Lessen zelfbescherming: Hoe kom ik voor mijzelf op. -Er worden gastlessen gegeven door professionals van buiten: Bv Bureau Halt, Hoe word je rijk , als een meisje nee zegt. Leerlingen worden betrokken bij de school door te stimuleren dat ze zitting nemen in de Leerlingenraad. Ze leren zo dat ook hun mening er toe doet en ze invloed kunnen hebben op hoe het er op school aan toe gaat. Tijdens de leerlingbespreking staan de sociale vaardigheden van de leerling centraal en worden deze geëvalueerd. Alle vakken beoordelen de leerlingen op eenzelfde competentie schaal.
Angst en stemming (incl. faalangst)	Omdat er veel aandacht is voor de sociale vaardigheden van leerlingen vallen leerlingen met sociale angsten, faalangst, end, in de dagelijkse omgang al snel op bij mentoren en leerkrachten. Ook kan vanuit de evaluatie tijdens de leerlingbespreking naar voren komen dat er zorgen zijn. Voor leerlingen waarbij extra ondersteuning gewenst is, zijn er vele mogelijkheden. Samen met de leerling en ouders wordt gekeken wat het meest helpend zou kunnen zijn: Mogelijkheden zijn bv: - Individuele ondersteunende gesprekken met medewerkers die ondersteuning bieden bij ons op school. -Een wat meer gespecialiseerde behandeling zoals cognitieve gedragstherapie, emdr, of onderzoek. -Een gesprek en evt doorverwijzing naar hulp buiten de school. - Lichaamswerk, verwerken van emoties door doen. Ondersteunende functies binnen de school zijn de: zorgcoördinator, schoolpsycholoog, jeugdarts, Bpo medewerker, sjso medewerkers.
Omgaan met grenzen	Het pedagogisch klimaat van onze school probeert door het bieden van rust, structuur, regels en het aangaan van relaties overschrijding van grenzen te voorkomen. Het is voor onze leerlingen duidelijk waar de grenzen liggen en wat de consequenties zijn van het overschrijden hiervan. Het pedagogisch handelen van

	de leerkrachten is erop gericht om problemen voor te zijn. Dit doen we door alert te zijn, en tijdig in te grijpen. Dit betekent dat ook op alle vrije momenten leerkrachten aanwezig zijn: -Bij binnenkomst staan er medewerkers bij de voordeur en in de deur van de klas. -In de pauze zijn er docenten op het plein en in de kantine. -Voor en na schooltijd gaan er leerkrachten mee naar de tram.
Middelengebruik en verslaving	Binnen alle lessen is hier aandacht voor, als het incidenteel nodig is. Gastlessen van Bureau Halt en GGD zijn hier structureel mee bezig.

Diploma, Stage en Zorg nadat de leerling de school verlaat	**Hoe werkt de school hieraan?**
.	In de stageklas gaan leerlingen 1 of meerdere dagen stage lopen, dit soms in combinatie met een ROC opleiding. De begeleiding van de stage leerkrachten is individueel en op maat. Er wordt samen met de ouders en leerlingen gekeken waar de krachten van de leerling liggen en hoe deze te bereiken. Elke leerling volgt daarin zijn eigen pad. De leerling heeft in de jaren op de Atlant gewerkt aan zijn eigen portfolio, waarin zijn of haar groei duidelijk aangetoond wordt, en dit kan ingezet worden bij de sollicitaties voor zijn stage. Uiteindelijk verlaat de leerling de school met waardevolle certificaten en een praktijkdiploma. Tevens vindt er een overdracht naar de Gemeenteplaats plaats: Op school vindt, voordat de leerling de school verlaat een gesprek plaats, tussen stageleerkracht, iemand van de gemeente, ouders en leerling. Er is dus altijd een vangnet voor de leerling. De gemeente kan als dat nodig is de zorg van de school voortzetten en zoekt dan bv een jobcoach. De school volgt de leerling een aantal jaren nadat hij/zij de school heeft verlaten.

Ondersteuning thuis en vrije tijd	**Hoe werkt de school hieraan ?**
Ondersteuning thuis	De school is geen buurtschool. Leerlingen komen vanuit heel Amsterdam en omgeving naar de Atlant. Dit zou het contact met ouders kunnen bemoeilijken vandaar dat wij streven naar korte lijnen en frequent contact met ouders. De mentoren zijn de eerste contactpersonen voor de leerling en de ouders. Elke groep heeft 2 mentoren. Een vakleerkracht, meestal de 2e mentor en een avo leerkracht doorgaans de 1e mentor. Mentoren zijn voor en na schooltijd altijd te bereiken via mail, telefoon of app. Structureel zijn er per jaar drie voortgangsgesprekken. De school kent diverse ondersteuningsmedewerkers. Zij kunnen in overleg met ouders ingezet worden om het kind extra te ondersteunen. Zij werken vanuit de driehoek school-ouder-kind.
Vrije tijd	Het basis aanbod van een aantal vakken is inhoudelijk ook gericht op vrijetijdsbesteding. Denk aan bv: Tehatex, koken, gym, enz. Extra aanbod: -De school doet al 3 jaar mee aan een CKV project: Medewerkers van buiten bieden allerlei culturele werkvormen aan de leerlingen zoals, muziek, film, toneel dans. -De school neemt deel aan enkele naschoolse activiteiten zoals Topscore en Topscore fit -Een aantal keer per jaar is er een culturele voorstelling voor de leerlingen. Dit kan een toneelstuk zijn, muziek of dans enz.

Ondersteuning bij intelligentie	Hoe werkt de school hieraan?
Meer- en Hoogbegaafdheid	Er is binnen onze school geen sprake van hoogbegaafdheid, wel van meer-begaafdheid. Het team bestaat uit docenten, vakleerkrachten en medewerkers met verschillende expertise, kennis en vaardigheden. Naast de basisondersteuning biedt de school dan ook extra ondersteuning op diverse gebieden zoals muziek, drama, toneel, en circus.

Ondersteuning bij fysieke en zintuiglijke beperkingen	Hoe werkt de school hieraan?
Lichamelijke beperkingen	De Atlant probeert voor elk kind in mogelijkheden te denken. We hebben echter een klein team en zijn geen speciaal onderwijs. Mocht dit aan de orde zijn dan gaan we in overleg met ouders en leerling in gesprek om te kijken of we vanuit de school genoeg ondersteuning kunnen bieden en/ of er bv in samenwerking met ondersteuning van buiten mogelijkheden zijn.

4.2 Extra ondersteuningsmogelijkheden en functies oftewel de 2e lijn.
De basis ondersteuning is er voor iedere leerling. Soms is er meer nodig. Dat wordt ook wel 2e lijns zorg genoemd. De school heeft een aantal medewerkers die opgeleid zijn om meer specifieke ondersteuning te kunnen bieden:

Begeleiding Passend Onderwijs (BPO): De school heeft 1 BPO-er die meerdere dagen op school aanwezig is. De begeleider passend onderwijs heeft een ondersteunende rol binnen de school. Dit kan zijn voor leerlingen, maar ook voor leerkrachten. Het kan gaan om kleine incidentele vragen , maar ook om vragen die een meer structurele oplossing nodig hebben.
Leerlingen kunnen door allerlei zaken moeite hebben om te functioneren op school. Kan een leerling zich niet goed concentreren? Of vergeet hij of zij vaak schoolspullen? Misschien is het dan goed om naar achterliggende problemen te kijken. Soms heeft een leerling bepaalde (schoolse) vaardigheden nooit goed aangeleerd gekregen. De BPO kijkt naar de situatie: wat speelt zich af in het leven van een kind? Zijn er andere zaken die aandacht vragen, dan kan geadviseerd worden om hulpverlening in te zetten. Gaat het om het aanleren van vaardigheden, dan kan de BPO de leerling hierbij helpen. Hierbij kan ook bekeken worden welke ondersteuning vanuit de school gegeven wordt en hoe de ondersteuning vanuit de school nog beter aangeboden kan worden zodat meer leerlingen hier baat bij hebben.

Jeugdarts: De jeugdarts doet elke dinsdag spreekuur op school op afspraak. Ouders of opvoeders en leerlingen kunnen een afspraak maken of worden door de jeugdarts uitgenodigd.
Wanneer wordt een leerling gezien door de jeugdarts?
-Bij aanmelding op de Atlant, worden de leerlingen die van het basisonderwijs komen en de leerlingen met een medische aandoening door de jeugdarts voor een instroom of kennismakingsonderzoek gezien.
-Onderzoek op verzoek: Ouders zelf of de leerling of de mentor kunnen vragen hebben over de gezondheid en ontwikkeling van de leerling, waarbij de jeugdarts onderzoek kan doen, advies geven of een verwijzing inzetten.
-Bij ziekteverzuim wijst de mentor bij ouders en leerling op bezoek aan het spreekuur van de jeugdarts. De jeugdarts nodigt dan uit voor een ziekteverzuim begeleidingstraject, maakt een inschatting van de belastbaarheid van de leerling en doet hiervan (met toestemming van ouders en leerling) verslag aan school.
-Voor verwijzingen naar jeugdhulp zoals naschoolse behandeling, aanvraag PGB en specialistische jeugdzorg werkt de jeugdarts samen met de ouder en kind adviseur in de wijk waar het gezin woont.

Schoolpsycholoog De school psycholoog werkt 1 a 2 dagen op school en heeft regelmatig overleg met de Zorg coördinator, het Zorgteam en de Commissie van toelating. Bij aanmeldingen van nieuwe leerlingen vraagt zij de toelaatbaarheidsverklaringen PRO aan en neemt kennismakingsonderzoeken af. Alle derdejaars leerlingen krijgen het aanbod om mee te doen aan een groepsintelligentie onderzoek. (NIO) maar ook indiv intelligentieonderzoek als Wisc is mogelijk. Ze ondersteunt sommige leerlingen individueel of in groepjes d.m.v. gesprekken. Geeft advies, coacht en steunt docenten en denkt mee over het pedagogisch beleid en leerlingenzorg

OKA: De functie OKA maakt geen deel uit van het team en is onafhankelijk van de school. De school heeft geen OKA die aanwezig is op de school. Wel is er een OKA betrokken op afstand. Die kan meedenken, of advies kan geven. Daarnaast werkt school geregeld samen met de Ouders en kind teams uit verschillende wijken.

Begeleiding via SJSO: De school heeft 3 SJSO medewerkers die 1 a 2 dagen op school aanwezig zijn.
De hulp vanuit SJSO richt zich op die gebieden waar de problemen zich voordoen. Kort en licht als het kan, intensief en langduriger als dat nodig is.
Salto is onderdeel van het onderwijs-zorgaanbod van Altra. Salto is een vorm van specialistische jeugdhulp die kan worden ingezet bij leerlingen die extra of intensieve ondersteuning nodig hebben.
Salto traject is bedoeld voor leerlingen van 11 tot en met 18 jaar op het, praktijk- of (voortgezet) speciaal onderwijs. Kenmerkend voor Salto is dat de hulpverlener hulp biedt binnen en buiten de school. Het kan daarom worden ingezet als een leerling problemen heeft op meerdere gebieden tegelijk:
-De leerling: Salto richt zich specifiek op leerlingen die langzaam lerend zijn. De problemen kunnen zich voordoen in gedrag, emotieregulatie, op sociaal gebied of andere gebieden.
-Het gezin: Ouders hebben moeite hun kind in zijn (school)ontwikkeling te ondersteunen, door bijvoorbeeld problemen met werk, opleiding, inkomen, verblijfsstatus, relatie, verstandelijk vermogen of de persoonlijkheid van de ouders of het (gebrek aan) sociaal netwerk.
-De School: De leerling heeft moeite: - Met schoolse vaardigheden zoals concentreren, omgaan met stress of plannen van huiswerk. - op het gebied van gedrag zoals overtreden van regels, brutaal naar leerkrachten.
- Op emotioneel gebied, zoals moeite met woede- en impulsbeheersing, depressieve klachten, sociale of faalangst, trauma of hechtingsproblematiek. - Op sociaal gebied, zoals veel conflicten met leeftijdgenoten, pesten of gepest worden, of zich isoleren.

SJSO Altra, Gedragswetenschapper: Vanuit het onderwijs-zorgaanbod van Altra is er ook één gedragswetenschapper op school werkzaam. Deze wordt ingezet als de vragen of ondersteuningsbehoeften complexer zijn. Bij leer- en/of gedragsproblemen kan de gedragswetenschapper onderzoek doen, psycho-educatie geven of behandelen. Denk bijvoorbeeld aan onderzoek bij angsten, uitleg over een autisme spectrum stoornis (ASS) of traumabehandeling. De gedragswetenschapper werkt altijd nauw samen met de leerling, ouders, school en eventueel andere betrokkenen.

SJSO: Sports &behaviour. De school werkt samen met het team van Sports &behaviour. Zij bieden groepsbegeleiding of persoonlijke coaching vooral door te doen/te bewegen. Bv Sociale vaardigheidstraining Agressieregulatietraining, training op maat. Leerlingen kunnen ook 1 a 2 dagen naar de sportsacademy: Een dag bij de Sports Academy kan bestaan uit: -Veel sporten waarbij werken aan teamwork, doorzettingsvermogen en hun sociale skills. - Coachingsgesprekken over hun persoonlijke ontwikkeling- Organiseren van sportevenementen- Maken van schoolwerk. En soms De cursus Jeugdsportbegeleider waarbij ze leren om zelf trainer te worden plus kans op werkervaring

Verzuim coördinator: Er is op de Atlant een verzuim coördinator De verzuimcoördinator is verantwoordelijk voor de dagelijkse afhandeling van de verzuimadministratie en heeft een signalerende rol m.b.t. spijbelaars, telaatkomers en bijzonder verzuim. Er is dagelijks contact met leerlingen en mentoren en in sommige gevallen met ouders. De lijnen zijn kort. De samenwerking met de 1e mentor staat centraal, ook is er frequent afstemming met de Zorg coördinator. Bij overstijgend schoolverzuim is er sprake van meldingsplicht voor school en doet de verzuim coördinator een duo melding. Dit is een melding die terecht komt bij de gemeente waar de leerling woont. De leerplicht wordt dan betrokken. Doel is de leerling zo snel mogelijk naar school te laten gaan

Zorgcoördinator: De zorg coördinator is verantwoordelijk voor het zorgklimaat van de Atlant. Zij heeft 3 hoofdtaken coördineren, innoveren en coachen. De ZC is de spin in het web en de schakel tussen diverse betrokkenen m.b.t. de zorg rondom leerlingen.
-Mentoren: Samen met mentoren vinger aan de pols houden aangaande de zorg van leerlingen in zijn of haar groep. Voor en na spreken van de leerlingbespreking met de mentoren.
- Intern/extern ZAT(zorg advies team), : De zorg coördinator is voorzitter van het zorgoverleg bewaakt de agenda en is eindverantwoordelijke voor het functioneren van dit overleg. De zorg coördinator bewaakt dat de afspraken die in het zorgoverleg gemaakt worden met Zc leden, mentoren, overige leerkrachten en directieleden ook daadwerkelijk worden nagekomen.
- CVT (commissie van toelating): Bewaken draagkracht school t.o.v. aanname nieuwe leerlingen. Opstellen van eerste handelingsadviezen van nieuwe leerlingen. (start formulier)
-Leerlingen: Voorzitten van de leerlingbespreking, afspraken noteren en bewaken dat de gemaakte afspraken nagekomen worden.

- Contact met Externe Organisaties: Contactpersoon voor hulpverleningsinstanties, participeren in boven schoolse netwerken
- Directie/Management: Adviseren aangaande Zorgbeleid/draagkracht school. Bewaken zorgdraagkracht van de school. Innovatieve ideeën aandragen aangaande beleid rond zorg.
Zie bijlage: Lay-out SWV: ZC hart van de school, aangepast aan contacten op PRO De Atlant.

Vertrouwenspersoon: De Atlant heeft een vertrouwens persoon. Bij klachten kan een leerling/medewerker/ouder terecht bij de vertrouwenspersoon van de school. Het gaat om School gerelateerde klachten. Een veelvoorkomend misverstand is dat mensen met privéproblemen naar de vertrouwenspersoon gaan. De vertrouwenspersoon verwijst dan terug naar bv mentor, Zc, of een van de ondersteuners van de school. De vertrouwenspersoon vangt de betreffende persoon op maar heeft ook een preventieve functie in het voorkomen van problemen. De vertrouwenspersoon garandeert vertrouwelijkheid. Maar aan de andere kant heeft hij/zij een meldplicht als er strafbare feiten aan het licht komen. Checklist:
- Is de klager een leerling/student, ouder of medewerker van de school?
- Betreft de klacht maatregelen, nalatigheid, ongewenst gedrag, onprofessioneel gedrag, onpedagogisch of oncollegiaal handelen in de schoolsituatie?
- Is de verweerder een leerling/student, ouder of medewerker van de school?
- Behandelt de klachtencommissie waarbij jouw school is aangesloten deze kwestie?
Als je deze vier vragen met 'ja' beantwoordt, dan is de klager bij de vertrouwenspersoon aan het juiste adres.

Veiligheidscoördinator: Binnenkort opnieuw ingevoerd, taken opnieuw bekeken en ingevuld.

4.3 Organisatie van de ondersteuning

Eerste lijn: Spil Mentor

Incidenteel overleg:
De Atlant werkt met korte lijnen en deuren die open staan. Motto: Als je kleine dingen groot maakt, krijg je minder grote dingen.
Elke groep heeft een 1e mentor die ook verantwoordelijk is voor de Avo vakken en de didactische lijn. En een 2e mentor die ondersteunend aan de 1e mentor is en meestal een vakleerkracht is.
De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de leerling en de ouders van de leerling. Er is frequent contact en afstemming tussen: Mentor en leerling, mentor en ouders, mentor en vakleerkrachten.

Structureel overleg:

X per jaar	Naam overleg	Deelnemers
2 x per jaar	Groepsbesprekingen:	ZC /MT lid /1e en 2e mentor/ vakleerkrachten
3 x per jaar	IOP gesprekken	1e en 2e mentor/ouders/leerling
2 x per jaar	Coach gesprekken:	1e en 2e mentor/leerling
3 x per jaar	Doorlopen Groep	Zc en 1e mentor

Tweede lijn: Spil ZC
De tweede lijns zorg is extra zorg binnen de school: Dit kan Interne zorg aan leerlingen zijn en Interne ondersteuning aan mentoren en docenten.

Intern zorgteam bestaat uit : Zorgcoördinator/ Verzuim coördinator / BPO/ Schoolpsycholoog/Jeugdarts/ SJSO: Gericht op ondersteuning/opvoeding relatie thuis school,/ SJSO gedragswetenschapper/ SJSO Sports and Behaviour, MT.

Als een leerling extra ondersteuning nodig heeft, komt de Zorg coördinator in beeld: deze zorgt ervoor dat de juiste hulp en ondersteuning worden ingezet. De zorgcoördinator kan andere gespecialiseerde hulpverleners bij de ondersteuning betrekken.

De tweedelijns zorgmedewerkers maken, waar mogelijk, deel uit van de organisatie door o.a. pleinwacht te lopen, soms lessen te verzorgen en mee te doen aan binnen en buitenschoolse activiteiten. Zij zijn zichtbaar en benaderbaar voor de leerlingen.
Doordat externe hulp binnen school kantoor houdt kan snel geschakeld worden naar individuele hulp.

Incidenteel overleg:
Kernpunten in Werkwijze: Lijnen zijn kort/ mentor wordt altijd betrokken/ bij leerlingen onder 16 jaar heeft mentor altijd eerst contact gehad met ouders aangaande de hulpvraag. Bij leerlingen boven 16 mag leerling dit zelf bepalen, streven is echter om zoveel mogelijk ouders te betrekken.

Structureel overleg:

X per jaar	Naam overleg	Vaste Deelnemers	Deelnemers op Uitnodiging
1x in de 2 weken	**Intern ZAT**	ZC, directie lid, psycholoog jeugdarts, verzuimc, BPO	Mentor, vakleerkr, 2e lijnszorg medewerkers.

Derde lijn: Spil ZC
Ondanks alle ondersteuning is het mogelijk dat een enkele leerling toch niet voldoende profiteert van het interne hulpaanbod op school en dat meer hulp noodzakelijk is. Soms is de problematiek te complex, of is er sprake van een specifiek leer/gedragsprobleem, of is er sprake van gestapelde problematiek (cognitief, sociaal-emotioneel, verzuimproblematiek).
De interne zorgstructuur (1e en 2e lijn) binnen de school kan de hulpvraag niet (meer) beantwoorden of de school denkt dat het wel zou lukken mits een gerichte ondersteuning van buiten af.

Voorbeelden van externe 3e lijns ondersteuning zijn:
Jeugdhulp: RVDK, VT, JBRA, WSG, Altra, Bascule, GGD, GGZ, MEE, Opvoedpoli, NNB, OKT, Samen Doen, Levvel, Cordaan, Care House, Kentalis, emz
Andere vormen zijn: Wijkagent, politie, leerplicht, SWV, Boven schoolse voorzieningen zoals Urban voetbal school, Scool to work, enz

Incidenteel overleg:
De school werkt het liefst nauw samen met de 3e lijns zorg en haalt ze binnen de school. Dit natuurlijk altijd in overleg met ouders en leerling. Voorbeelden:
-Mentoren hebben gedurende het jaar afstemming met ondersteuners van jeugdzorg.
-Mentoren nodigen bij IOP gesprekken ondersteuners uit.
-BPO/SJSO/Zc /SA/psycholoog zoeken contact i.v.m. met samenwerking
-Directie/ZC heeft contact met politie/wijkagent.

Structureel overleg:

X per jaar	Naam overleg	Vaste Deelnemers	
Wanneer nodig.	**Extern ZAT**	ZC, directie lid, psycholoog jeugdarts, verzuimc, BPO	3e lijns ondersteuners ,Mentor, 2e lijnszorg medewerkers, Op de hoogte of aanwezig: ouders leerling.

Zie Bijlage : Ondersteuning uitgelegd aan de hand van het stoplicht: Grenzen aan zorg. Voor ouders en leerling.

5 Veiligheid in en om de school

Een voorwaarde om te kunnen leren is dat leerlingen zich veilig voelen. Dat doen we in de praktijk door:

- Leerlingen worden door een docent opgehaald bij de metro en aan het einde van de dag weer gebracht
- Leerlingen worden door conciërge en directie ontvangen bij de ingang
- Leerlingen worden bij de klas ontvangen door eerste en tweede mentor
- Tijdens de pauze is er pleindienst aanwezig
- In de onderbouw wordt circus AIM aangeboden om leerlingen steviger in hun schoenen te laten staan
- Alle 1e jaars leerlingen krijgen een cursus zelfbescherming.
- Er zijn themalessen als Loverboy, hoe word je rijk, seksuele voorlichting en lessen vanuit Halt.

Leerlingen kunnen met vragen en/of problemen omtrent veiligheid altijd terecht bij de mentoren en de 2e lijns zorg mede werkers. Er is een intensief contact tussen school, ouders en hulpverlening. Onderling is er sprake van korte lijnen m.b.t. zorg voor de leerlingen om preventief in plaats van curatief te werken m.b.t. conflicten.
Middels de leerlingbespreking worden twee keer per jaar alle leerlingen besproken en eventuele zorgen gemeld.
Er is voor zowel medewerkers als leerlingen een vertrouwenspersoon aanwezig binnen de school.
Veiligheid wordt gemeten met de PROZO-enquête die dit schooljaar weer afgenomen zal worden.
De methode Leefstijl is verankerd in de pedagogische lijn. De no-blame aanpak is bekend. Er is een pest protocol.

In de planning staat het aansluiten bij het Scholen Netwerk in de buurt Buitenveldert. Organisator is het SWV. Deze vraag is ontstaan vanuit diverse scholen in Zuid en Zuid Oost. In Zuid heeft een groot aantal scholen last van overmatig drugsgebruik van hun leerlingen en de daarmee gerelateerde problematiek. In de buurt van de scholen die meer richting het centrum liggen zijn vele coffeeshops.
Doel is om gezamenlijke problemen in de buurt met elkaar te bespreken, op te lossen en mogelijk te voorkomen.
Ook zal daarbij op de Atlant de functie/taak Veiligheid coördinator opnieuw ingevoerd gaan worden.

6 Procesevaluatie richting nieuwe SOP

Tijdens het evalueren van het oude Sop en het schrijven van het nieuwe Sop kwamen er diverse vragen vanuit het team naar voren. Dit waren vooral praktische vragen.

Het schrijven van het plan hield in dat er daardoor tegelijkertijd al acties genomen werden en deze weer meegenomen zijn in het plan.

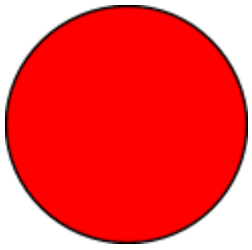
In de bijlage “Proces evaluatie en actie” zijn een aantal aanvullingen en acties toegevoegd die vooral betrekking hebben op de vragen die vanuit het team kwamen.

De bijlages die toegevoegd zijn, zijn aanvullend op het Sop zijn en een aantal meer handelingsgericht.

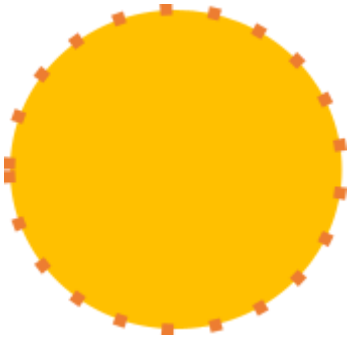
Bijlage 1: Ondersteuning uitgelegd aan de hand van het stoplicht
Bijlage 2: Positie Mentor hart voor de Leerling
Bijlage 3: Positie ZC vanuit SWV: Zc hart van de School.
Bijlage 4: Ambities en veranderingen m.b.t. ondersteuning.
Bijlage 5: Aanmelden Intern Extern ZAT
Bijlage 6: Proces evaluatie Tijdspad en Acties.
Bijlage 7: Veel gebruikte afkortingen.
Bijlage 8: Pedagogische en praktische Tips uit Lessen in Orde.
Bijlage 9: LVB en cognitief functioneren Tips (Zie handreiking Balans in Beeld)

Bijlage 1: Ondersteuning uitgelegd aan de hand van het stoplicht

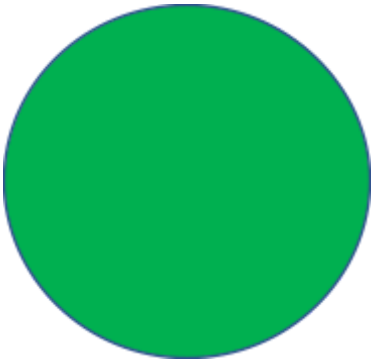
Het **groene** stoplicht is het grootst. Alle leerlingen bij ons op school ontvangen steun op deze manier. Vaak is er een moment dat je even wat extra hulp nodig hebt. Dat is voor iedereen verschillend en kan kort of lang duren. Dat stoplicht is het **oranje** rondje en dus wat kleiner. Het is wel een heel belangrijk stoplicht omdat het ervoor zorgt dat je uiteindelijk sterker wordt en weer terug naar groen kan gaan, en/of nog belangrijker, niet in het rood terecht komt. Daarom heeft dat stoplicht een **extra randje**. Het **rode** rondje geeft aan dat de school nog steeds wil dat het goed met je gaat, maar dat het school niet alleen meer lukt en hulp van buiten nodig heeft. Dit rondje is kleiner, omdat de meeste leerlingen hier niet, of heel kort, in terecht komen.

3e Lijn: Ondersteuning met hulp van buiten
- Schorsing: gesprek met jou, je ouders en de directeur.
- Een contract met regels en afspraken waar je je aan moet houden
- Oproep leerplicht op het kantoor van de leerplicht
- Intensieve begeleiding door hulp instanties van buiten af
- Overleg in het extern Zat team, je ouders en jij worden daar bij betrokken.
- Gesprek wijkagent of politie op school
- Gesprekken met het SWV met jou en je ouders om uit te zoeken of er andere mogelijkheden zijn m.b.t. het onderwijs.

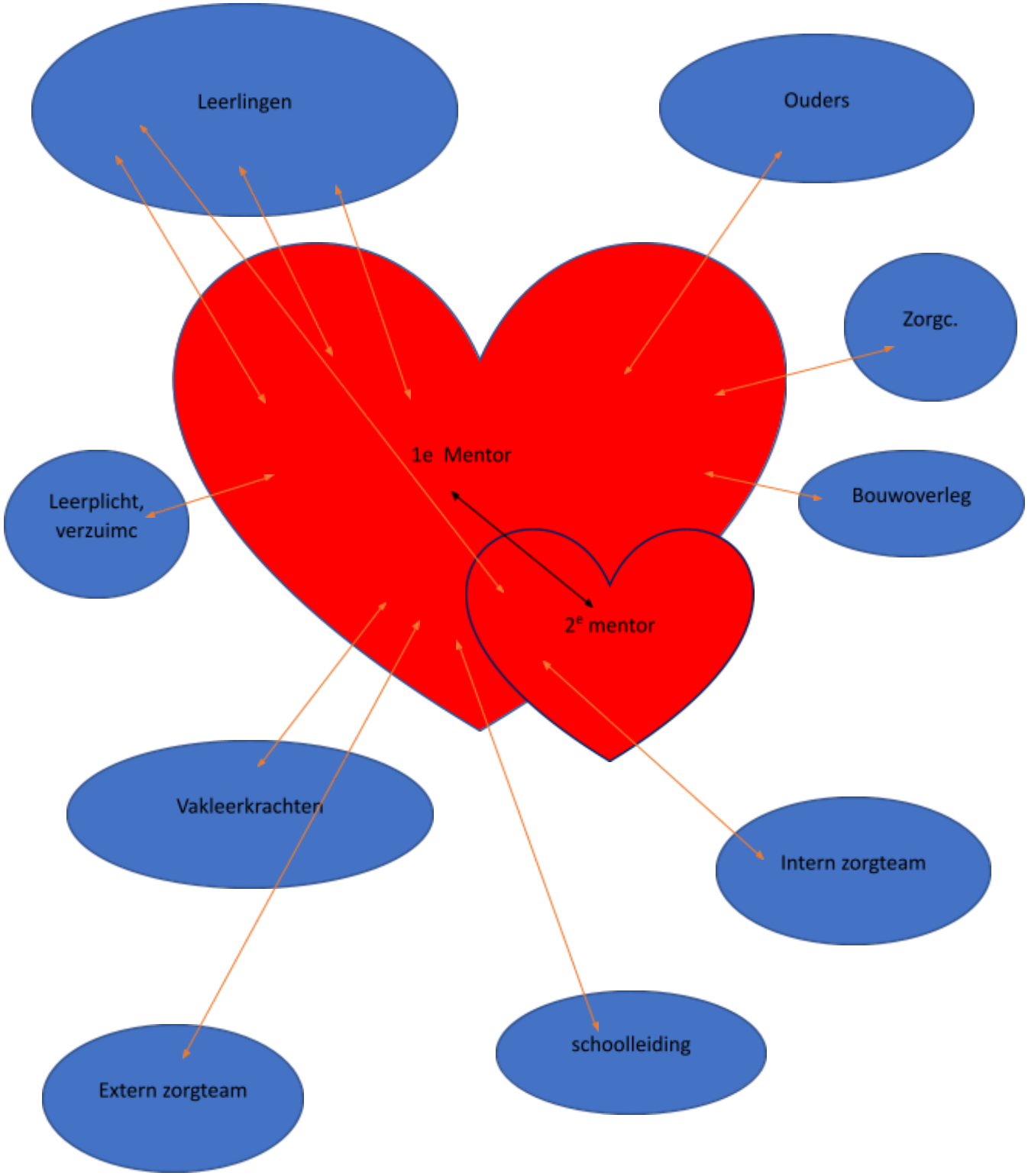

2e Lijn: Extra ondersteuning van school:
- Preventief gesprekje met de leerplicht
- Regelmatig gesprekken met iemand die er extra voor jou is en bij wie jij je prettig voelt.
- De begeleiders die je extra ondersteunen doen mee met de activiteiten van de school, zijn daardoor zichtbaar en makkelijk te bereiken.
- Lessen buiten school bij de sports academy , of lessen in de dojo van de school door iemand van de sports Academy
- Time out en een Time gesprek met iemand van het MT samen met je ouders.
- Extra testen en toetsen om beter te kijken waar je mogelijkheden liggen
- Gesprek met jou, je ouders, je mentor en de ZC.
- Overleg in het intern Zat team.

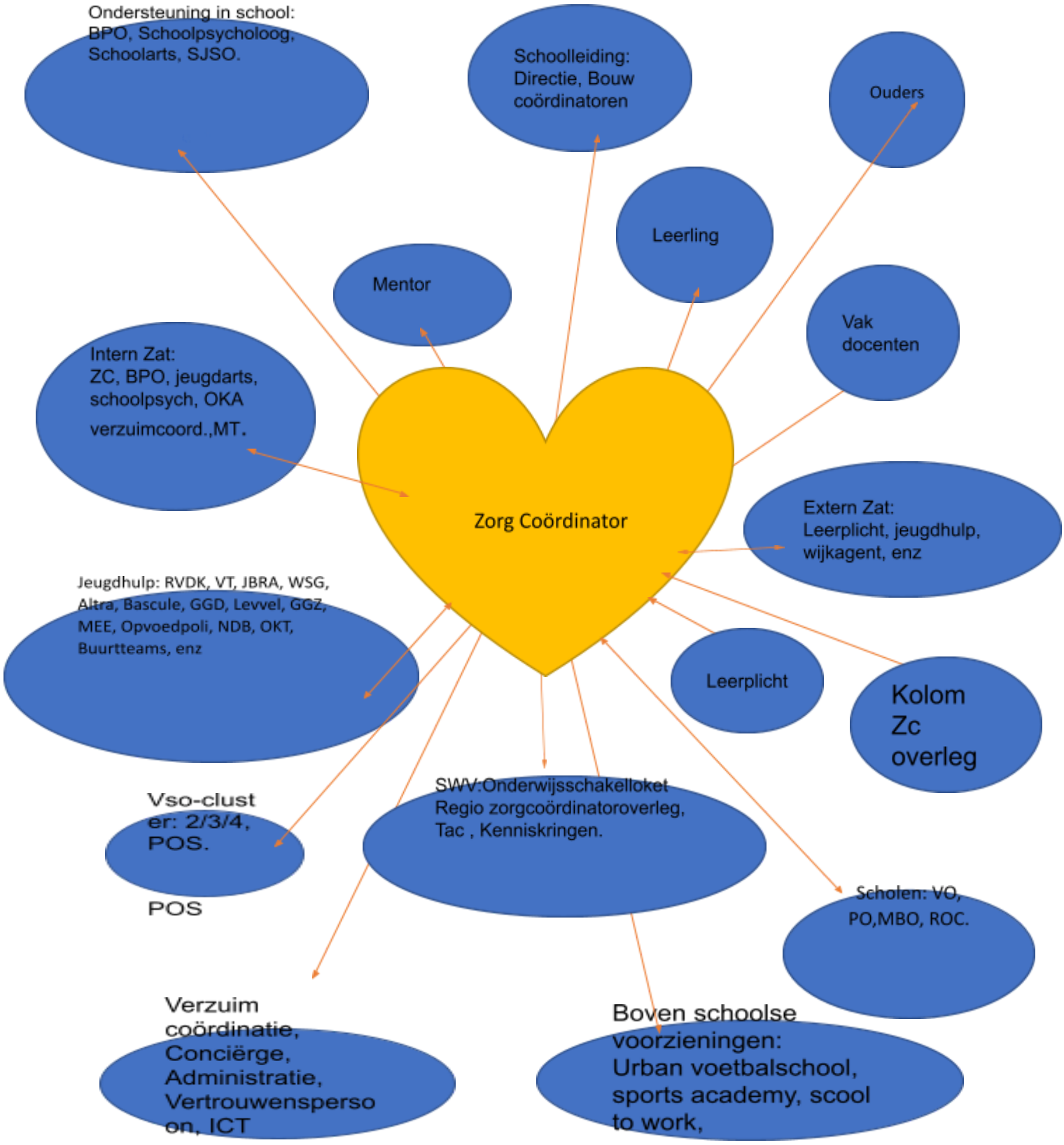

1e Lijn: Basis ondersteuning:
- Lessen die rekening houden met jouw mogelijkheden, talenten en dromen.
- Lessen sociale vaardigheden, Halt. Loverboy, Seksuele voorlichting, hoe word je rijk en CKV lessen.
- Zelfbeschermingslessen, lessen Circus Aim,
- Naschoolse activiteiten zoals Topscore.
- Je mentor heeft altijd tijd voor jou als je even wilt praten.
- Voorgangsgesprekken (IOP) gesprekken met jou en je ouders
- Coach gesprekken met jou en je 2 mentoren
- Achterwacht en nablijven als je eruit gestuurd bent.
- Een gesprekje met de verzuim coördinator en/of de mentor als je te laat bent, of afwezig bent.
- Nakomen als je te laat komt.
- Tijd inhalen als je ongeoorloofd aanwezig was.
- Leerkrachten staan in de pauze op het plein en lopen voor en na schooltijd met de leerlingen mee naar de metro.
- Elke klas heeft 2 mentoren.
- Je begint de dag, het eerste kwartiertje, altijd bij je mentor in je eigen klas.
- Je hebt een eigen kluisje in de klas, je jas en telefoon gaan daarin onder schooltijd

Bijlage 2 : Positionering Mentor

Bijlage 3: Positionering Zorgcoördinator

Lay-out overgenomen van SWV van Amsterdam.

Bijlage 4 : Ambities en veranderingen m.b.t. ondersteuning.

Wanneer	Wat	Actie	Wie
2020-2021 2021-2022	Nieuwe schoolpsycholoog	Vacature samengesteld en staat op website	Directie/Zc/schoolpsych
2020-2021 2021-2022	ZC functie overdraagbaar maken voor komende jaren	Extra gelden beschikbaar voor overdacht.	Directie
2020-2021 2021-2022	SJSO veranderingen vanuit buiten, mogelijk intern vacature	Overleg huidige SJSO/BPO	ZC
2020-2021 2021-2022	ICT functie-LVS	Vacature staat	Directie
2020-2021 2021-2022	LVS : verzuim notatie en verzuim protocol	Verzuimc heeft presentatie gegeven aan team	Verzuim c/ICTc
2020-2021 2021-2022	LVS: Vervanger voor GIL evt scoll	Gesprek met scoll geweest. Verzoek ingediend voor vervanging GIL	Directie/ZC/stage coord/ICTc
2020-2021 2021-2022	LVS: beoordelen competenties		OB c en ICT
2021-2022	Pest protocol	Aanpassen aan huidige tijd	ZC
2021-2022	No- blame methode	Nog bekend bij team?, toevoegen als bijlage	ZC/LeefstijlC
2021-2022	HGW her- invoeren en pdca cyclus gebruiken	Moet nog opstarten	Directie/team
2021-2022	Nieuwe SOP	In nieuwe schooljaar aan team uitleggen/bespreken/evalueren.	ZC

Zie voor Ambities ,niet direct gerelateerd aan ondersteuning, het nieuwe Schoolplan

Bijlage 5: Aanmelden ZAT Intern en Extern.

Het Intern Zorgteam en het Extern Zorgteam zijn ter ondersteuning.
De kracht van een duidelijk pedagogisch klimaat, een samenwerkend team en betrokken docenten is de basis.

Het Interne Zat werkt op Leerling en School niveau.
Het Interne ZAT bestaat uit: Zorgcoördinator/ Verzuimcoördinator / BPO/ Schoolpsycholoog/Jeugdarts/ Directie

Overleg: Twee wekelijks. Intern zorgteam
Incidenteel en frequent: Mentor < ->ZC, Mentor <-> gespecialiseerde hulpverleners
Incidenteel en frequent: ZC <-> Ondersteuners zorgteam

Aanmelden Intern ZAT:
Onderscheidt: A: Hulpvraag t.a.v. een leerling
B: Hulpvraag ten aanzien bv aan een situatie/organisatie/klasse management

A: Hulpvraag ten aanzien van een leerling: Aanmelder 1e mentor:
Mentor heeft zorgen omtrent een leerling en wil graag advies zodat er een plan op maat gemaakt kan worden. Vooraf heeft de mentor via het LVS de leerling, en kort de zorgen, in kaart gebracht. Wat is er al gedaan, wie is er betrokken, wat is nu eigenlijk precies het probleem.
Medewerkers van het zorgteam kunnen zich inlezen en voorbereiden. Wie is gezien de hulpvraag van belang. Bv bij ziekte verzuim zijn van belang Schoolarts en Verzuimc.
Checklist:
-Absentie/ziekte verzuim
-Betrokken hulpverlening extern en intern
-Beginsituatie
-Regulier LVS moet is op orde: Logboek/ gespreksverslagen/evt IQ
-Aangegeven wat de hulpvraag is.

B: Hulpvraag ten aanzien bv aan een situatie/organisatie/klasse management/ De aanmelder kan een ieder werkzaam in de school zijn. Dus niet direct gerelateerd aan een specifieke leerling.

Voorbeelden van Aanmelding:
- Hoe ga ik in mijn les/situatie om met deze groep leerlingen
- Hoe ga ik in mijn les /situatie om met bepaalde problematiek ADHD/Auti…,
- Hoe ga ik in mijn les/situatie om met bepaald gedrag van leerlingen
- Hoe gaat de school om met…..
- Welk aanbod is er in de school voor …..

B: Aanmelding Per mail: waarin geformuleerd wat de vraag is en wat de al gezette stappen zijn geweest

Het Externe Zat werkt met name op Leerling niveau.
Het Externe ZAT Team bestaat uit het interne zorgteam en op afroep professionals van buiten. Bv: Leerplichtambtenaar, vertegenwoordiger van het OKT, Wijkagent, vertegenwoordiger van het Samenwerkingsverband, jeugdzorgwerkers, enz .

In het Externe ZAT komen hulpvragen over leerlingen binnen, die door de interne zorgstructuur (1e en 2e lijn) binnen de school niet (meer) beantwoord kunnen worden of waar de school een gerichte ondersteuning bij vraagt: Ondanks alle hulp is het mogelijk dat een enkele leerling toch niet voldoende profiteert van het interne hulpaanbod op school en dat meer hulp noodzakelijk is. Soms is de problematiek te complex, of is er sprake van een specifiek leer/gedragsprobleem, of is er sprake van gestapelde problematiek (cognitief, sociaal-emotioneel, verzuimproblematiek). De taak van het ZAT is het met elkaar bespreken en verhelderen van gesignaleerde problemen van leerlingen en het kiezen van een geschikt begeleidingstraject ter oplossing... Soms kan toch de school zelf hulp bieden, in andere gevallen verwijst het de leerling door naar de derdelijns zorg of wordt er opgeschaald worden naar het Doorbraakoverleg van het SWV.

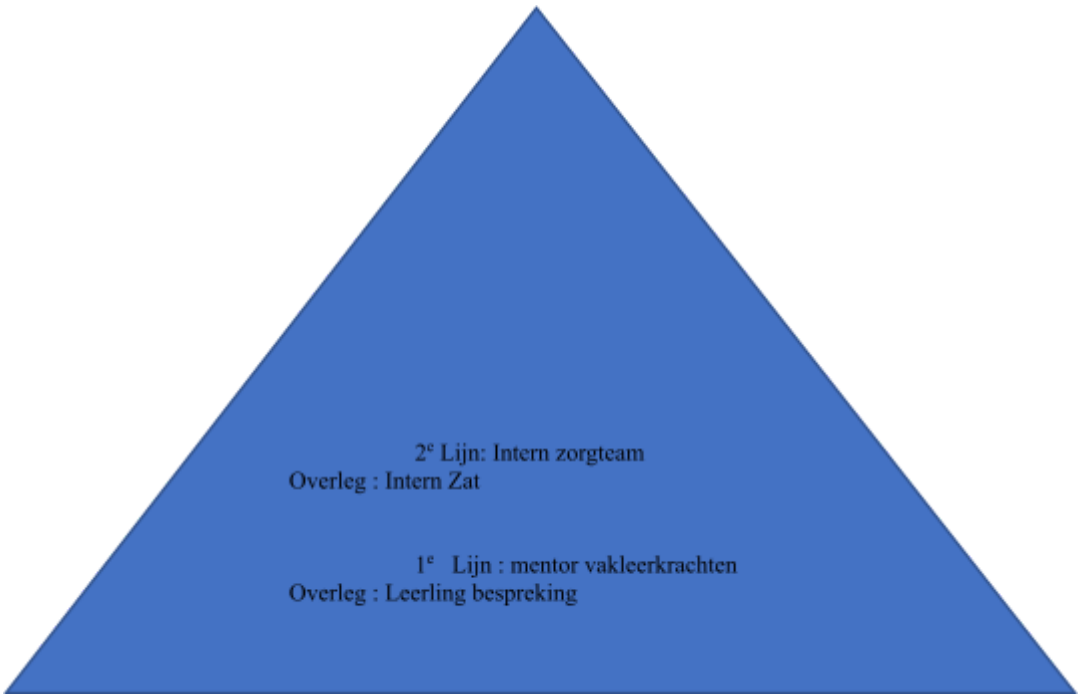
Aanmelden Extern ZAT:
-Meestal is de aanmelder de 1e mentor van de leerling en ouders worden door de 1e mentor op de hoogte gesteld.

Als ouders niet toestemmen kan in het uiterste geval de casus anoniem besproken worden.
-De aanmelder kan ook iemand van het zorgteam zijn, maar deze heeft dan altijd overlegd met de 1e mentor.
Voorbeelden van Aanmelding kunnen zijn:

- zorgwekkend of langdurig Ziekte verzuim.
- veelvuldig ongeoorloofd extreem Verzuim
- Gedragsproblemen thuis en/of op school die de ontwikkeling van de leerling remmen of/en het pedagogisch klimaat verstoren
- Leerproblemen, dusdanig dat je het gevoel hebt er komt niet uit wat er in zit.
- zeer opvallend Gedrag (kan ook te stil en vermijdend gedrag zijn)
- vermoeden van (seksueel) Misbruik
- vermoeden van Huiselijk geweld/Kindermishandeling
- ernstige opgroei- en/of Opvoedingsproblematiek
- wanneer het gevoel ontstaat dat een leerling op de normale wijze de Eindstreep niet gaat halen.
- Fysieke ongemakken die de schoolgang of leervermogen belemmeren.

Verplicht: Een aantal zaken gaan altijd via het ZAT. (Intern of Extern) Denk daarbij aan:
- Verwijdering van school,
- Aanmelding bij het doorbraak overleg van het SWV bij het zoeken naar een aanvullende of andere vorm van onderwijs,
- melding bij Veilig Thuis/ RVDK.

Hoe aan melden voor Zorgoverleg of ZAT:
A: In het geval van een leerling, zie Presentis. Het format van Presentis is uitgebreid. Dit heeft te maken met professionaliteit en zorgvuldigheid. Wat is er al gedaan, wie is er betrokken, wat is nu eigenlijk precies het probleem.
B: In het geval dat de vraag niet gerelateerd is aan een leerling: Per mail: waarin duidelijk geformuleerd wat de vraag is en Wat de al gezette stappen zijn geweest

Bijlage 6: Proces Evaluatie, Actie en Tijdspad

Tijdspad	Wat	Actie
Dec 2020:	Overzicht van de Ondersteuning 2020-2021 wel bekend bij SWV niet op website	ZC: neergelegd bij directie. Afspr: in intern zorgoverleg bespreken
Febr 2021	Zc aanwezig bij kenniskring SWV SOP	ZC: Kort verslag mbt wat zijn eisen en voorwaarde waar profiel aan moet voldoen.
Febr 2021	Mentimeter: 2 vragen aan alle docenten: - Welke termen komen bij je op als je denkt aan een praktijk leerling.? -Wat heeft een praktijk leerling nodig. ?	Psycholoog: Uitleg over wat is LVB en wat betekent dat voor ons als school. Vertegenwoordiger van de gemeente die leerlingen na school koppelt aan job coach
Febr 2021	Evaluatie SJSO medewerkers	ZC, SJSO ondersteuners , leidinggevende SJSO
Febr/Mrt/April 2021	Prozo enquête docenten/leerlingen/ouders	ICT/directie: volledig resultaat mogelijk te laat om mee te nemen in SOP
Febr/Mrt/April	In gesprek met diverse mentoren/ medewerkers komen een aantal vragen aan het licht: - Wat is 1e lijns, 2e lijns en 3e lijns zorg bij ons - Gebruikte afkortingen, waar staan ze voor - Pedagogische aanpak: Leren in veiligheid/lessen in orde bij een aantal niet (meer) bekend - N.a.v. presentatie psycholoog: Uitleg LVB. Welke tips zijn er m.b.t. cognitief functioneren. - Verschil intern/extern Zat en hoe aan te melden - Nieuwe LVS geeft docenten veel problemen: wat zet je waar, hoe formuleer je, wie zet wat erin, enz - Hoe leg ik leerling en ouders uit waar de grens van de ondersteuningsmogelijkheden liggen.	ZC: - Vragen gebruiken bij opstelling SOP In bijlage: - Stoplicht ondersteuning - Tips voor leerkrachten lessen in orde: Op A 4tje - Tips voor leerkrachten Cognitief functioneren - Aanmelding Intern-Extern Zat
Mrt	Zc geeft aan wat de eisen en tijdspad zijn voor het nieuwe SOP vanuit SWV.	Overleg intern zat: directie/BPO/psycholoog. Afspraak: We maken eerst een vernieuwde versie van het Overzicht van de Ondersteuning.
April	Overzicht van de Ondersteuning Definitief en naar MR gestuurd.	ZC/Directie/MR
April	Overzicht van de Ondersteuning	ICT : Op website.
April	Presentatie 1e , 2e, en 3e lijnszorg en ZAT aan medewerkers Onderbouw en Bovenbouw	ZC
Mei	SOP 2020-2021 ingediend bij Directie	ZC
Mei	SOP langs MR	Directie
1 juni	Dead line: inleveren bij SWV	ZC/Directie

Bijlage 7: Veel gebruikte Afkortingen.

Veel in school aantekeningen voor komend:

SWV: Samenwerkingsverband
TLV: Toelaatbaarheidsverklaring
SBO: Speciaal basis onderwijs
SO: Speciaal onderwijs
VSO: Voortgezet Speciaal onderwijs
PRO: praktijk Onderwijs
SJSO: Specialistische jeugdhulp speciaal onderwijs
RVDK: Raad van de kinderbescherming
LVB: Licht verstandelijk beperkt

JA : jeugdarts = SA: schoolarts
BPO: begeleider passend onderwijs
Psych: Psycholoog meestal bedoelt schoolpsycholoog
IOP: individueel ontwikkelingsplan (voor de leerling)
OPP: Ontwikkelingsperspectief:
A: Begeleid wonen werken
B: Werk/BBL
C: ROC niveau 2 of hoger
POP: Persoonlijk ontwikkel plan
POS: Praktijk Onderwijs Speciaal

WSG: William Schrikker Groep: Jeugdbescherming en Reclassering
BJAA: Bureau Jeugdzorg Amsterdam :jeugdbescherming Amsterdam *geen reclassering??*
Leger des Heils : Jeugdbescherming en Reclassering
Levvel: Samen gaan van LIJN 5 en samen Doen
Bascule: Instelling die zich bezig houdt met kinder en jeugdpsychiatrie, ook LVB, ook leeskliniek.
OKA: Ouder Kind adviseur
OKT: Ouder en Kind team in de wijk
AB: Ambulante begeleiding

OB: Onderbouw
MB: Middenbouw
BB: Bovenbouw

LLB: leerling bespreking
LPA: Leerplicht Ambtenaar
LVS: leerling volgsysteem

VO: Voortgezet Onderwijs
VSO: Voortgezet speciaal onderwijs
Wisc: Wechsler Intelligence Scale for Children . Individuele afname.

ZAT: Zorg advies team
ZC: Zorg coördinatie

Afkortingen Algemeen die betrekking hebben op onze doelgroep. Op Alfabetische volgorde.

ADD: Attention Deficit Disorder (aandachtstekortstoornis en concentratieproblemen)
ADHD: Attention Deficit Hyperactivity Disorder (aandachtstekortstoornis, met hyperactiviteit (concentratiestoornis/aandachtsproblemen, impulsiviteit, hyperactiviteit.)
ASS: Autisme Spectrum Stoornis (waaronder PDDNos, Autisme en Asperger)

BBL: Beroeps Begeleide Leerweg
BOL: Beroeps Opleidende Leerweg
BRIN: Basis registratie voor leerlingen
BRON: Basisregister Onderwijs

CBCL: Child Behaviour Check List (gedragsvragenlijst)
CITO: Centraal Instituut voor Toets ontwikkeling
CIZ: Centrum Indicatie Stelling Zorg
DCD: Development Coordination Disorder, een zeer onhandige motoriek, soort adhd op fysiek gebied, stoornis in de coördinatie van de motoriek
DL: Didactische Leeftijd
DLE: Didactische Leeftijd Equivalent.
DSM IV: Internationale classificatie systeem van de geestelijke gezondheidszorg voor psychische stoornissen. In de DSM worden diagnostische criteria genoemd die als richtlijn dienen bij vaststellen van een psychische stoornis.

ELKK: Elektronisch Loket Kernprocedure en keuze gids: dit is een beveiligde website waarop Amsterdamse scholen de school gegevens vastleggen voor de keuzegids en de kernprocedure, informatie uitwisseling over leerlingen die overstappen , doorstroomgegevens.

FFT: Functional Family Therapy, Functionele Familie Therapie.

GGD: Gemeentelijke Gezondheidsdienst.
GGZ: Geestelijke Gezondheidszorg
GVT: Gezinsvervangend Tehuis

HALT: Het Alternatief, alternatieve straf voor jongeren 12-18 die meestal voor het eerst met strafrecht te maken krijgen.
HGW : Handelings Gericht Werken
IB: Interne begeleiding

JGZ: Jeugd Gezondsheids zorg

MCDD: Multi Complex Development Disorder subgroup PDD-NOS, aanverwante stoornis Autisme
MDO: multidisciplinair overleg.
MEE: Meedenken, meegaan, meedoen: voor ouders van leerlingen met psychosociale problematiek, alle mensen met een beperking en lichtverstandelijke gehandicapten.
MRT: motorische remedial teaching
MST: Multi System Therapy (gericht op kind, ouder en omgeving)

NIO: Nederlandse Intelligentie testgeschikt voor PRO, wordt bij ons op school bij alle 3e jaars leerlingen afgenomen. groepsgewijs afgenomen
NLD: Nonverbal Learning Disorder (niet verbale leerstoornis)
NP: Nieuw perspectieven: Project te preventie van jeugdcriminaliteit. Korte intensieve individule ambulante vorm van begeleiding , 12-23 jaar, clienten zijn al in aanmerking geweest met politie/justitie
NSO: Naschoolse opvang
NT2: Nederlands als tweede taal

ODD: Oppositional Defiant Disorder Oppositioneel-opstandige gedragsstoornis. Een kind met ODD heeft gedurende minimaal 6 maanden een patroon van negatief, agressief en opstandig gedrag laten zien.
OKI doc: Onderwijskundig Informatie document per leerling.
OTS: Onder Toezicht Stelling : plaatsing van kind onder voogdij door kinderrechter

PDD-NOs: Pervasive Devlopment Disorder-Not otherwise Specified, hieronder vallen alle stoornissen die niet voldoen aan de criteria van de andere aandoeningen in de groep pervasieve ontwikkelingsstoornissen.
PDCA: plan, do, check, act
PO: Primair onderwijs
PRO: Praktijk Onderwijs
PTSS: Posttraumatische Stressstoornis

ROC: Regionaal Opleidings centrum

SBO: Speciaal basis Onderwijs
SCOL: Sociale Competentie Observatielijst.

SE: Sociaal emotioneel
TOS: Taal ontwikkeling stoornis
UHP: Uithuisplaatsing
UVO: Uitvoerdersoverleg

Bijlage 8: Pedagogische en praktische Tips uit Lessen in Orde.

Probleemgedrag kent gradaties en het is belangrijk daarop passend te reageren: Onaangenaam probleemgedrag is iets anders dan onwettig gedrag.

10 Tips:
1) Wees niet jezelf (wees professioneel)
2) Maak contact
3) Hanteer (de eerste lessen) vaste patronen
4) Keep them busy
5) Als je kleine dingen groot maakt, krijg je minder grote dingen
6) Wil je dit gedrag niet 20 maal? Doe er dan nu wat aan!
7) Ga van Regel naar Routine
8) Hang regels zichtbaar op en verwijs ernaar.
9) Werk samen/val elkaar niet af waar de leerling bij is, ook al ben je het niet met elkaar eens.
10) Als iets niet werkt, doe dan wat anders.

Praktische tips:
- Corrigeren in een één-op-één situatie is beter dan in de groep;
- Een keuze voorleggen is beter dan een gebod of een verbod; Benoem het ongewenste gedrag;
- Keur niet de persoon af;
- Hanteer als vuistregel dat je correctie nooit meer tumult mag veroorzaken dan de overtreding zelf;
- Blijf rustig;
- Laat je stem een octaaf zakken.

Bijlage 9: LVB en cognitief functioneren Tips (Zie handreiking Balans in Beeld)

Bij jongeren met een LVB werkt het cognitief functioneren anders dan bij normaal begaafde jongeren.

1) Cognitief functioneren:
-De manier waarop iemand zijn geheugen kan gebruiken.
-De mate waarin hij in staat is om te leren
-De wijze waarop hij taal kan gebruiken
-De mate waarin hij complexe dagelijkse handelingen kan begrijpen en uitvoeren

Moeilijk leren Jongeren met een LVB hebben moeite met leren, doordat het 'denken' beperkt is ontwikkeld en doordat de jongeren moeite hebben met het gebruiken en begrijpen van 'taal' Daarnaast leren de jongeren minder doordat zij uit zichzelf minder actief op zoek gaan naar (nieuwe) informatie. Op die manier doen zij ook geen (positieve) ervaring op in het leren van iets nieuws en zullen zij niet zo snel meer verder willen leren.

Denken heb je nodig om plannen te kunnen maken, om te zien wat er gaat komen en om te bedenken wat je al dan niet gaat doen. Maar ook om je voor te stellen hoe iets moet en om te weten hoe je gaat reageren of handelen in nieuwe situaties. Denken heb je nodig om te kunnen leren en door te leren kun je je kennis, vaardigheden en inzichten uitbreiden. Doordat het denken bij een jongere met een LVB beperkt is ontwikkeld, heeft hij problemen met communiceren, oordelen en begrijpen

Werkgeheugen Het werkgeheugen is belangrijk om te kunnen onthouden en leren. Alles wat we op een dag horen en zien, onthouden we in eerste instantie kort. Na bewerking van informatie in het werkgeheugen, wordt de geselecteerde informatie opgeslagen in het zogenaamde langetermijngeheugen, zodat het later weer gebruikt kan worden. Het werkgeheugen bij jongeren met LVB ontwikkelt zich vertraagd.

Tips m.b.t. Cognitief functioneren:
- Herhaling herhalen van een boodschap
- Informatie in kleine behapbare porties aanbieden;
- Niet te veel tegelijk vragen;
- Concreet taalgebruik hanteren, korte zinnen gebruiken, niet te veel informatie tegelijk aanbieden;
- Check of de boodschap begrepen is
- Zaken in het hier en nu oppakken;
- Aanleren door concreet te laten doen en ervaren;
- De vaardigheid om op meerdere momenten en op allerlei manieren te laten leren;
- Directe succes ervaring: zorg dat de jongere direct merkt en ervaart dat het lukt wat hij doet
- Kopiëren: Laat zien hoe je iets moet doen, het voorbeeld geven en laat het de jongere na doen;
- Benoem wat de jongere goed doet, geef complimenten.
- Rustige niet afleidende leeromgeving
- Kleine groepen, individuele aandacht